

General Assembly

Distr.: General
9 April 2021
English
Original: Spanish

Human Rights Council

Forty-seventh session

21 June–9 July 2021

Agenda item 3

**Promotion and protection of all human,
civil, political, economic, social and cultural rights,
including the right to development**

The coronavirus disease (COVID-19) pandemic: impact and challenges for independent justice

**Report of the Special Rapporteur on the independence of judges and
lawyers, Diego García-Sayán**

Summary

The coronavirus disease (COVID-19) pandemic has severely undermined the functioning of judicial systems, increasing the risk that States will be left without a functioning, accessible and independent system of justice. Its impact has been uneven, differing from country to country, but has tended to be disproportionately severe for vulnerable groups. In the present report, the Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers examines the effects of this new situation and the main challenges that it raises for the administration of justice.

In the report, submitted pursuant to Human Rights Council resolution 44/8, the Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers focuses on the impact of the COVID-19 pandemic on judicial systems and their independence and on access to justice, and makes a number of recommendations intended to help State authorities to guarantee access to justice and a functioning and independent system that is open to the people.

3. The Special Rapporteur has an ineluctable duty to examine the impact of the pandemic on the administration of justice. It would be foolish to downplay either the seriousness of this threat or the long-term impact that the pandemic will have on judicial systems. At the time of this report's publication, the pandemic continues, and its impact on justice is, and will remain, severe.

4. The pandemic has severely undermined the functioning of judicial systems, increasing the risk that States will be left without a functioning, accessible and independent system of justice. Its impact has been uneven, differing from country to country, but has tended to be disproportionately severe for vulnerable groups. In the present report, the Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers examines the effects of this new situation and the main challenges that it raises for the administration of justice.

14. In this context, judicial systems did not generally operate in a regular manner, the services they normally provide being either interrupted or suspended or at least affected. The various measures adopted included:¹¹ the suspension of time limits; partial suspension of the provision of certain judicial services, leaving a minimum service only; rescheduling of hearings; use of virtual hearings; prioritization of certain cases; and suspension of proceedings that required those involved to be physically present in court.

15. In most countries that responded to the questionnaire, the courts remained open during the initial phase of the pandemic, albeit operating at reduced capacity. The severity of the measures has been, generally speaking, directly proportionate to the impact of the pandemic. The emergency plans developed by the authorities determined which cases should be postponed and which should proceed.

17. In some countries, such as Bosnia and Herzegovina, the courts remained open for the entire period; in Brazil, Fiji and Finland, on the other hand, they dealt with urgent cases only. Ecuador and Malta decided to close all national courts and tribunals completely, partially reopening in May 2020 and June 2020, respectively.

19. National laws generally allow for emergency measures to be challenged in court. In a suit brought by the Brazilian Bar Association, the highest court upheld the right of access to public information in the light of the government restrictions imposed by Provisional Measure No. 928 issued by the President in March 2020, signalling that the judiciary can rule against measures decided by the Government if they do not have an adequate basis in international norms.¹² In some countries, including Australia, Ecuador, Ireland and Malta, the measures were subject to judicial review. In Ecuador and Malta, the courts declared certain measures to be unconstitutional.

22. In Israel, the Government closed the courts and the parliament, on the basis that this would prevent the spread of the coronavirus. The regulations adopted by the executive in July 2020 pursuant to the so-called “Great Coronavirus Law” apparently may not be consistent with international standards pertaining to declarations of states of emergency. This law reduces the Knesset’s power to exercise oversight of the executive branch and neuters its Coronavirus Committee, which had previously reversed a series of cabinet-ordered lockdown restrictions.¹⁵

III. Elements necessary for the proper functioning of justice systems during and after the pandemic

43. The pandemic and quarantine measures have severely affected the operations of judicial systems and jeopardized the right of societies to a functioning and independent judiciary. During this period, the implementation and extension of certain decisions have affected, to a greater or lesser degree, the normal functioning of the powers of the State, thereby exacerbating pre-existing structural issues in a number of spheres.

Right to a fair trial and to due process

49. The pandemic has led to substantial limitations on the right to a public hearing, impacting transparency and the ability of civil society to monitor trials.⁵³ Around the world, difficulties in gaining access to justice have been exacerbated by the pandemic.

50. Due process is a fundamental right, irrespective of the degree of emergency in a particular country. Although experience in recent months has shown that digital communication tools are very useful when dealing with quarantine and social distancing rules, some can be imprecise or even counterproductive in terms of access to justice, due process and judicial guarantees.⁵⁴ The right to a defence has also been affected.

IV. Issues arising as a result of COVID-19

A. Health in the workplace

71. Most countries have implemented health-related measures to enable court workers to continue their daily work, while at the same time ensuring that all actors in the judicial system are protected. Some of the most common initiatives adopted in the judicial sphere were the obligatory use of masks, the provision of disinfectant gel, social distancing rules, temperature checks and frequent disinfection of infrastructure. Judges, magistrates, prosecutors and support staff must be in a position to effectively perform their functions during the pandemic.

72. The failure of some countries to recognize the justice system as an essential public service has resulted in a lack of appropriate prevention and protection measures.⁷⁹ This includes a lack of easy access to face masks and regular screening tests, as well as the absence of adjustments to workplace infrastructure for legal professionals and court users, including parties, witnesses and lawyers.

. **Accountability and corruption related to extraordinary measures taken due to COVID-19**

73. The **impact of corruption** during the response to the pandemic and the alarming reports of so-called COVID millionaires cannot be ignored. **Studies have shown that corruption in the health sector causes annual losses of US\$ 455 billion and, according to estimates by the Organisation for Economic Co-operation and Development, of up to US\$ 2 trillion in procurement costs.**⁸⁰ In Peru, to combat these problems, special courts have been established to handle offences involving organized crime and corruption of public officials.⁸¹

74. There is concern that some public contracts entered into by States as part of their response to COVID-19 have, by necessity, circumvented the usual public bidding process, thereby facilitating acts of corruption that have often gone uninvestigated and unpunished by the justice system. In the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland,

75. In South Africa, the Parliament's Standing Committee on Public Accounts has expressed concern over allegations of corruption relating to the procurement of equipment to tackle the COVID-19 pandemic. Khusela Diko, an individual with political connections, has been questioned over her role in selling COVID-19 personal protective equipment to the Government at a profit of 800 per cent. In countries such as Uzbekistan, State officials at the regional level have been accused of accepting bribes while distributing COVID-19 support funds.⁸³

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

**Verslag over de rechtsstaat 2020
Landenhoofdstuk over Nederland**

bij

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

Verslag over de rechtsstaat 2020

Situatie op het gebied van de rechtsstaat in de Europese Unie

{COM(2020) 580 final} - {SWD(2020) 300 final} - {SWD(2020) 301 final} -
{SWD(2020) 302 final} - {SWD(2020) 303 final} - {SWD(2020) 304 final} -
{SWD(2020) 305 final} - {SWD(2020) 306 final} - {SWD(2020) 307 final} -

Uit enquêtes blijkt dat Nederland wordt beschouwd als een van de minst corrupte landen in de EU en de wereld. Er is een sterke cultuur van integriteit in het openbaar bestuur. Er bestaat een juridisch en institutioneel kader voor de bestrijding van corruptie en er lopen verscheidene initiatieven om het kader voor het onderzoek naar en de opsporing en de vervolging van corruptie verder te versterken, met name met betrekking tot de financiële sector. De Wet Huis voor Klokkenluiders wordt momenteel geëvalueerd, wat kan leiden tot een herziening van de bevoegdheden van het Huis voor Klokkenluiders. Er bestaan bepaalde lacunes in het integriteitskader, met name wat hoogwaardigheidsbekleders en de rechtshandavingsinstanties betreft, en er is enige bezorgdheid over lobbyen, draaideurconstructies en de transparantie van de financiering van politieke partijen. Er worden echter stappen ondernomen om die lacunes aan te pakken.

De pluriformiteit in de media kent een lange traditie en is sterk juridisch en institutioneel ingebed in Nederland. De onafhankelijke regelgevende instantie voor de audiovisuele media speelt een belangrijke rol bij het waarborgen van de transparantie van de eigendom van de media. De overheid draagt bij tot de bevordering van de onafhankelijke journalistiek, met name via de toewijzing van subsidies aan het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Over het geheel bestaat er een robuust kader voor de bescherming van journalisten. De Raad voor de Journalistiek, een zelfregulerend orgaan, is bevoegd om vragen en klachten over journalistieke beroepsethiek te behandelen. Personen die in de media werkzaam zijn, zoals journalisten, fotografen en cartoonisten, staan soms bloot aan bedreigingen, zowel online als offline. De bescherming van journalisten is de afgelopen jaren op de voorgrond gekomen en heeft geleid tot meer samenwerking tussen verenigingen van journalisten, de politie en het Openbaar Ministerie. Het recente “PersVeilig”-initiatief, om journalisten te helpen bij het melden en behandelen van bedreigingen, is een goed voorbeeld hiervan.

Het stelsel van controles en waarborgen is goed ingeburgerd en Nederland kent een inclusief wetgevingsproces. Een effectbeoordelingskader en de betrokkenheid van de belanghebbenden dragen bij tot de kwaliteit en de transparantie van het wetgevingsproces, dat een grondwettigheidscontrole omvat. Verscheidene onafhankelijke autoriteiten, waaronder het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale ombudsman, helpen de grondrechten te beschermen. Het is regeringsbeleid om een dialoog met het maatschappelijk middenveld te voeren en informatie voor de burgers toegankelijk te maken. Regelmatige debatten in het parlement en initiatieven en opinies van verschillende instanties over rechtsstatelijke onderwerpen stimuleren een dynamische rechtscultuur.

Onafhankelijkheid

Het niveau van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht wordt zeer hoog geacht, en de inspanningen om de rechterlijke onafhankelijkheid verder te versterken, worden voortgezet. Het niveau van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht wordt de afgelopen jaren door de bevolking (77 % redelijk goed tot zeer goed) en door het bedrijfsleven (81 % redelijk goed tot zeer goed) consequent zeer hoog geacht⁸. **Zelfs met dit hoge niveau van gepercipieerde rechterlijke onafhankelijkheid** zijn nieuwe initiatieven voorgesteld om de traditioneel sterke rechterlijke onafhankelijkheid verder te bevorderen. Deze initiatieven weerspiegelen de bijzondere rol van onafhankelijke adviesorganen en van de dialoog met de rechterlijke macht.

Er wordt momenteel nagedacht over de procedures voor de benoeming van de leden van de Raad voor de rechtspraak en van het gerechtshof. De Raad voor de rechtspraak speelt een belangrijke rol bij het waarborgen van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Er wordt momenteel gedebatteerd over de vraag of rechters meer invloed moeten hebben op de benoemingsprocedure van de leden van het gerechtshof¹⁴ en de

benoemingsprocedure voor de leden van de Raad voor de rechtspraak te wijzigen¹⁶. Momenteel stellen de minister en de Raad voor de rechtspraak samen een lijst op van maximaal zes personen om een vacature te vervullen¹⁷. Deze lijst wordt voorgelegd aan een commissie van aanbeveling¹⁸, die een lijst van maximaal drie personen opstelt en aan de minister voorlegt, die vervolgens het nieuwe lid van de Raad nomineert dat door de regering wordt benoemd voor een periode van zes jaar¹⁹. De aangekondigde wetgeving zou de rol van de minister in de benoemingsprocedure beperken; de minister benoemt niet langer een lid van de commissie en neemt geen deel aan de opstelling van de lijst van zes personen²⁰. In een parlementaire motie²¹ is de regering er ook toe opgeroepen om een advies van de Raad van State te vragen over mogelijke zwakke punten in het rechtskader met betrekking tot de benoeming van de leden van de Raad voor de rechtspraak en van het gerechtsbestuur, en hierover verslag uit te brengen aan de Tweede Kamer. In februari 2020 heeft de minister de Raad van State om advies ter zake verzocht. Het doel van dit initiatief is de invloed van de uitvoerende en de wetgevende macht op de benoeming van de leden van de Raad voor de

De bevoegdheid van de minister van Justitie om specifieke aanwijzingen aan het Openbaar Ministerie te geven, gaat met waarborgen gepaard en wordt in de praktijk niet gebruikt. Het Openbaar Ministerie valt onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister van Justitie, hoewel het zelf geen deel uitmaakt van het ministerie²³. De minister wordt periodiek door het Openbaar Ministerie ingelicht over belangrijke zaken, en beschikt over de bevoegdheid aanwijzingen te geven om specifieke gevallen al dan niet te vervolgen. Er zijn welbepaalde wettelijke waarborgen om de mogelijkheid van willekeurige interventie

toegevoegd. Een aanwijzing om van vervolging af te zien, moet ook worden meegedeeld aan de Eerste en de Tweede Kamer, samen met de standpunten van het College, voor zover dit niet tegen de belangen van de staat indruist. De Nederlandse autoriteiten melden dat er in de praktijk al tientallen jaren geen gevallen van specifieke instructies zijn geweest. Deze waarborgen, in combinatie met het feit dat de minister van Justitie geen gebruik maakt van de bevoegdheid om openbare aanklagers in individuele zaken instructies te geven, lijken elke potentiële bedreiging van de autonomie van het Openbaar Ministerie op te heffen²⁴. Naar aanleiding van de recente jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel²⁵ heeft het loutere bestaan van dit recht op instructie ertoe geleid dat Nederland in 2019 zijn procedure voor de uitvaardiging van die aanhoudingsbevelen heeft gewijzigd²⁶.

De COVID-19-pandemie heeft gevolgen gehad voor de werking van het rechtssysteem. Belanghebbenden hebben enige bezorgdheid geuit over de doeltreffende bescherming van het recht op een eerlijk proces en de kwaliteit van het recht tijdens de COVID-19-pandemie³⁶, en het aantal strafzaken in afwachting van een hoorzitting is aanzienlijk toegenomen als gevolg van de crisis. In dit verband heeft het Openbaar Ministerie, in overleg met de rechterlijke macht, plannen aangekondigd om meer gebruik te maken van zijn bevoegdheid om zelfstandig bepaalde strafzaken af te doen³⁷. Dit kan gevolgen hebben voor het recht op een

II. CORRUPTIEBESTRIJDING

Verschillende instanties zijn bevoegd om corruptie op te sporen en te vervolgen. De Rijksrecherche onderzoekt strafbaar gedrag binnen de overheid, waaronder binnenlandse ambtelijke corruptie. Binnen de Fiscale Inlichtingen en OpsporingsDienst is het Anti-Corruptie Centrum bevoegd voor de opsporing van financiële misdrijven, met inbegrip van buitenlandse ambtelijke corruptie en binnenlandse niet-ambtelijke corruptie. Het Landelijk Parket houdt zich in het bijzonder bezig met de bestrijding van georganiseerde misdaad en terrorisme, en het Functioneel Parket legt zich toe op de bestrijding van complexe fraude, milieucriminaliteit en complexe ontnemingszaken. Het Huis voor Klokkeluiders draagt bij aan een integere samenleving met advies aan mensen die bij maatschappelijke misstanden aan de bel trekken. Nieuwe initiatieven zijn gericht op de versterking van de integriteitsregels voor de leden van de Tweede Kamer en de Wet financiering politieke partijen wordt momenteel herzien.

In de meest recente corruptieranglijst van Transparency International behaalde Nederland 82 % en stond daarmee op de 4e plaats in de Europese Unie en de 8e plaats wereldwijd.⁴⁵ 47 % van de Nederlandse respondenten van de Eurobarometer-enquête denkt

dat corruptie in Nederland wijdverbreid is (EU-gemiddelde: 71 %), maar slechts 4 % van de Nederlandse respondenten is van mening dat corruptie hun dagelijks leven beïnvloedt (EU-gemiddelde: 26 %).⁴⁶ En slechts 12 % van de bedrijven beschouwt corruptie als een probleem om in Nederland zaken te doen (EU-gemiddelde: 37 %). Voorts is 53 % van de mensen van mening dat er voldoende geslaagde vervolgingen zijn om mensen van corrupte praktijken af te houden (EU-gemiddelde van 36 %), terwijl 38 % van de bedrijven van mening is dat mensen en bedrijven die tegen de lamp zijn gelopen voor het omkopen van een hoge ambtenaar, een passende straf krijgen (EU-gemiddelde: 31 %)⁴⁷.

Er bestaat een grotendeels operationeel rechtskader voor de bestrijding van corruptie. Feiten in verband met omkoping zijn in het wetboek van strafrecht strafbaar gesteld⁴⁸. Alle aanbevelingen van de Groep van Staten tegen Corruptie (Greco) inzake strafbaarstellingen waren tegen 2010 ingevoerd⁴⁹. De mogelijkheid om leden van de Staten-Generaal, ministers en staatssecretarissen strafrechtelijk te vervolgen voor ambtgerelateerde strafbare feiten is in de wet vastgelegd⁵⁰. Een bijzondere procedure krachtens artikel 119 van de Grondwet is van toepassing op leden van de Staten-Generaal, de ministers en de staatssecretarissen wegens gepleegde ambtsmisdrijven. Hieronder vallen verschillende misdrijven, waaronder passieve omkoping en ambtsdelicten. In die gevallen staan de leden van de Staten-Generaal, de ministers en de staatssecretarissen slechts terecht voor de Hoge Raad na een opdracht tot vervolging door de regering of bij een besluit van de Tweede Kamer. In 2018 heeft de Greco aanbevolen te waarborgen dat deze procedure geen belemmering vormt voor de rechtsgang met betrekking tot corruptiemisdrijven⁵¹. De procedure wordt momenteel onderzocht door een specifieke commissie.

Het Huis voor Klokkeluiders is een zelfstandig bestuursorgaan voor de publieke en de private sector, en geeft advies aan mensen die bij maatschappelijke misstanden aan de bel trekken. Dit orgaan, dat in 2016 is opgericht, kan ook onderzoeken naar misstanden uitvoeren. De dienst is vertrouwelijk en gratis. Het orgaan werd in zijn eerste jaren echter geconfronteerd met een aantal problemen, waaronder lang aanslepende en inefficiënte procedures. Deze waren naar verluidt voornamelijk het gevolg van oude en gecompliceerde

Integriteit is een essentieel onderdeel van het overheidskader. De Ambtenarenwet⁵⁸ voorziet in een gedragscode voor goed ambtelijk handelen en bevat regels voor de openbaarmaking van financiële belangen. De regels betreffende de integriteit van ambtenaren zijn opgenomen in de integriteitscode van de rijksoverheid. Daarnaast is er ook een wetsvoorstel in behandeling om de integriteit van (aankomende) leden van decentrale besturen te bevorderen. Het Interdepartementaal Platform voor Integriteitsmanagement richt zich op het integriteitsbeleid van het Rijk, het toezicht op en de registratie van integriteitsschendingen en de ontwikkeling van nieuwe instrumenten voor het openbaar bestuur. Sinds 2015 geeft een adviesorgaan voor integriteitsbewaking onafhankelijk advies aan politiek verantwoordelijke ambtsdragers. Niettemin is 50 % van de respondenten van de Eurobarometer van mening dat omkoping en machtsmisbruik voor persoonlijk gewin wijdverbreid zijn onder ambtenaren bij de toekenning van openbare aanbestedingen en 55 % is van mening dat dit voorkomt bij ambtenaren die bouwvergunningen afgeven. Op gemeentelijk niveau zijn innovatieve instrumenten voor de bevordering van de integriteit opgezet. Het Bureau Integriteit⁵⁹ (onderdeel van de stad Amsterdam) bevordert bijvoorbeeld

Nieuwe initiatieven zijn gericht op de versterking van de integriteitskaders voor de leden van de Tweede Kamer, maar er blijven zorgen bestaan over hoogwaardigheidsbekleders. Voor beide Kamers van de Staten-Generaal zijn nieuwe integriteitsmaatregelen ingevoerd. In 2019 heeft de Eerste Kamer een gedragscode integriteit voor zijn leden vastgesteld, waarin richtsnoeren zijn opgenomen voor contacten met derden (inclusief lobbyisten). De Tweede Kamer is bezig met de vaststelling van een gedragscode en de invoering van een toezichtstelsel met betrekking tot declaratievoorschriften⁶⁰. Er zijn bepaalde integriteitsproblemen vastgesteld met betrekking tot hoogwaardigheidsbekleders. De Greco heeft deze kwestie ook aan de orde gesteld, en beveelt aan dat passende richtsnoeren inzake belangenconflicten en integriteit worden opgesteld, en dat hoogwaardigheidsbekleders, op ad hocbasis, eventuele conflicten tussen particuliere belangen en hun officiële functies aangeven, en hun financiële belangen regelmatig openbaar maken⁶¹.

De rechtshandhavingsinstanties genieten een hoog niveau van vertrouwen bij de bestrijding van corruptie. 60 % van de Eurobarometer-respondenten heeft het grootste vertrouwen in de politie bij de aanpak van corruptie⁶². 34 % van de respondenten is echter van mening dat omkoping en machtsmisbruik met het oog op persoonlijk gewin wijdverbreid zijn onder de politie- en douaneautoriteiten⁶³. In dit verband blijkt uit een studie uit 2017 dat er meer kan worden gedaan om corruptie en andere integriteitsschendingen bij de

Regels ter voorkoming van “draaideuren” omvatten een verbod op lobbyen voor voormalige hoogwaardigheidsbekleders. Voormalige ministers en staatssecretarissen mogen tot twee jaar na afloop van hun ambt op geen enkele wijze lobbyen bij de werknemers van hun voormalige ministerie namens een bedrijf, een semipublieke organisatie of een lobbyorganisatie. Zij mogen ook niet optreden als tussenpersoon of zaakwaarnemer bij commerciële contacten met het ministerie. Belanghebbenden wijzen er echter op dat er geen algemene regels zijn inzake de omgang met lobbyisten, of inzake beperkingen na uitdiensttreding, ingeval hoogwaardigheidsbekleders een baan in de particuliere sector ambiëren. Dit is ook door de Greco benadrukt⁶⁶.

Er zijn weinig beperkingen voor de financiering van politieke partijen en deze zijn niet van toepassing op lokale partijen of lokale afdelingen van nationale partijen. Dit roept vragen op over de noodzaak om donaties en de controle daarop te registreren. Er wordt momenteel een debat gevoerd over de financiering van politieke partijen, en de Wet

III. MEDIAPLURIFORMITEIT

Het rechtskader betreffende de pluriformiteit van de media is gestoeld op grondwettelijke en wettelijke waarborgen. Het recht op informatie is vastgelegd in de grondwet, en het recht op toegang tot bestuursinformatie in handen van de overheid is geregeld in de Wet Openbaarheid van Bestuur⁷⁰. De onafhankelijke regelgevende instantie voor de audiovisuele media bewaakt de transparantie van de eigendom van de media. De Stuurgroep Agressie en geweld tegen journalisten werkt namens de overheid aan een betere bescherming van journalisten⁷¹.

De toezichthouder voor audiovisuele mediadiensten, het Commissariaat voor de Media (CVdM), is een krachtens de Mediawet 2008 opgericht zelfstandig bestuursorgaan met rechtspersoonlijkheid. Het Commissariaat is wettelijk verplicht om zijn besluiten te publiceren en wordt als transparant beschouwd⁷². De onafhankelijkheid van de media werd door de monitor voor de pluriformiteit van de media (Media Pluralism Monitor — MPM) voor 2018 en 2019 als grotendeels onbedreigd beoordeeld⁷³. Krachtens de Kaderwet

⁷² [https://www.cvdmm.nl/over-de-cvdmm/over-de-cvdmm](#) ⁷³ [https://www.mpm.europa.eu/monitoring-reports/2018-2019](#)

Het recht op toegang tot informatie is wettelijk bepaald. Het recht op toegang tot bestuurlijke informatie in handen van de overheid is geregeld in de Wet Openbaarheid van Bestuur. De in de wet genoemde absolute gronden voor weigering van toegang tot documenten roepen enige twijfel op over hun verenigbaarheid met de beginselen van evenredigheid en noodzakelijkheid⁸⁰. Bepaalde belanghebbenden melden dat verzoeken aan de overheid om toegang tot informatie snel worden ingewilligd en dat er zich geen specifieke problemen voordoen. Vertegenwoordigers van journalisten zijn evenwel kritisch over de tijd die de overheid nodig heeft om op informatieverzoeken te reageren. Sommige overheidsinstanties passen een actief transparantiebeleid toe en maken informatie over hun werkzaamheden proactief openbaar.

Met een wetsontwerp wordt beoogd een specifieke rechtsgrondslag te bieden voor maatregelen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie. De regering heeft in juli 2020 een ontwerp voor een Tijdelijke wet maatregelen covid-19 bij de Tweede Kamer ingediend. De wet is bedoeld om een solide rechtsgrondslag te bieden voor maatregelen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie, die tot nu toe overwegend via noodverordeningen zijn vastgesteld.⁹⁵ De wet kent ook de Tweede Kamer en de vertegenwoordigende organen op gemeentelijk niveau⁹⁶ meer bevoegdheden toe om dergelijke maatregelen te controleren. De Raad van State heeft in een advies van mei 2020 aangegeven dat hoe langer de crisissituatie duurt, des te sterker de behoefte aan een solide rechtsgrondslag voor dergelijke maatregelen wordt⁹⁷. De wet zal naar verwachting in het najaar van 2020 in werking treden.

De eerbiediging van de grondrechten en constitutionele rechten wordt op verscheidene manieren gewaarborgd. In een toelichting bij de wetsontwerpen wordt de grondwettigheid besproken, en voor de ambtenaren zijn handleidingen ter zake beschikbaar. **De Raad van State beoordeelt in zijn adviezen ook de grondwettigheid van wetsontwerpen. De grondwettigheid van wetsontwerpen wordt dan in de Staten-Generaal besproken, met name uitvoerig in de Eerste Kamer.** Bij ontstentenis van een centraal grondwettelijk hof mogen de gewone gerechten een gedecentraliseerde vorm van “grondwettelijke” toetsing uitvoeren. Hoewel formele wetten niet aan de grondwet kunnen worden getoetst, is toetsing mogelijk aan een ieder verbindende bepalingen van verdragen⁹⁸. In de praktijk betekent dit dat alle wetten kunnen worden getoetst aan, onder meer, het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Onafhankelijke instanties spelen een rol bij de bescherming van grondrechten.

Onafhankelijke instanties in Nederland zijn onder meer het College voor de Rechten van de Mens, dat erop gericht is de mensenrechten in Nederland te beschermen, te belichten en te bevorderen, en de Nationale ombudsman. Het College is ook het onafhankelijke orgaan voor de gelijke behandeling van mannen en vrouwen, dat bevoegd is voor het toezicht op en de bevordering van gelijke behandeling. Het kreeg de “A-status” van de Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI) vanwege de naleving van de VN-beginselen

Er is veel aandacht voor de rechtsstaat in de politiek en in de samenleving. De Eerste Kamer organiseert regelmatig oriënterende debatten over de staat van de rechtsstaat¹⁰⁰, die senatoren de gelegenheid bieden om met ministers te debatteren en moties over onderwerpen in verband met de rechtsstaat in te dienen¹⁰¹. In maart 2020 hebben senatoren bijvoorbeeld acht nieuwe moties ingediend, onder meer in verband met het autonoom beheer van de middelen voor de rechterlijke macht. Deze praktijk in de Eerste Kamer heeft navolging gevonden in de Tweede Kamer. **In januari 2020 heeft de Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid een Conferentie rechtsstaat georganiseerd waarbij de rechterlijke macht, advocaten en politici de “rechtsstaat in de 21e eeuw” bespraken.** Deze initiatieven bieden een forum om vraagstukken in verband met de rechtsstaat te bespreken en dergelijke onderwerpen meer onder de aandacht te brengen. Daarnaast werd de moord op een advocaat

HOOFDPAGINA NIEUWS POLITIEK REGIO VERMAAK SPORT VOETBAL LEEFWIJZE ADVISEUR AUTO DIGITAAL GAMES AANBIEDINGEN

AMBTENAREN KLAGEN OVER OVERDREVEN CORONACONTROLES

"Ik ben geen politieagent geworden om mensen te bespioneren"

Alarmoproep van de politie: In een interne enquête hebben duizenden politieagenten hun woede over gekke coronamaatregelen uitgevonden! Dreigt er wel een politiestaking tegen verdere lockdownregels bij een 4e coronagolf in het najaar?

stuwmeer in Eupen te snel hebben laten leeglopen. ©
vincent duterne/photo news

Inwoners verwoeste Belgische steden dreigen met rechter: 'Tsunami door open zetten stuwdam'

VIDEO Aan de oevers van de Vesder-
rivier in de Belgische Ardennen groeit
de frustratie. Er duiken steeds meer
getuigen op die stellen dat de
verwoestingen in Verviers, Pepinster,
Trooz en Chaudfontaine voor een groot
deel te wijten zijn aan de beslissing om
de sluizen van een stuwmeer 's nachts
volledig te openen. Vijftig inwoners
hebben zich verenigd in een actiegroep.
'We zullen er alles aan doen om de
waarheid aan het licht te brengen.'

DEUTSCHLAND KANZLERAMTSMINISTER

Braun erwartet Einschränkungen für Nicht-Geimpfte – Laschet widerspricht

Stand: 25.07.2021 | Lesedauer: 4 Minuten

1961

Helge Braun, CDU Kanzleramtsminister

WELT

"Bei hohem Infektionsgeschehen trotz Testkonzepten würden Ungeimpfte ihre Kontakte reduzieren müssen. Das kann auch bedeuten, dass gewisse Angebote wie Restaurant-, Kino- und Stadionbesuche selbst für getestete Ungeimpfte nicht mehr mög

Quelle: Bild am Sonntag

23. Juli 2021, 17:17 Uhr Wetter - Mainz

US-Soldaten helfen im Hochwassergebiet in Rheinland- Pfalz

Konzert-Abbruch

27.07.2021, 13:23 Uhr

Nena ruft zur Missachtung des Hygienekonzepts auf

Bei ihrem Open-Air-Konzert in Berlin ruft Nena ihre Fans dazu auf, das Hygienekonzept zu missachten. Vor der Zugabe bricht der Veranstalter den Auftritt ab. VON [JENNI ZYLKA](#)

258

Western Australia has gone totally insane, allowing forcible detention of vaccine skeptics, removal of their clothing, including underwear, to be forcibly injected with a vaccine of the government's choosing. This takes the concept of "police state" to a new level. • TN Editor

HOME

POLICE STATE

Western Australia Can Restrain Citizens And Forcibly Remove Clothing To Vaccinate

Save

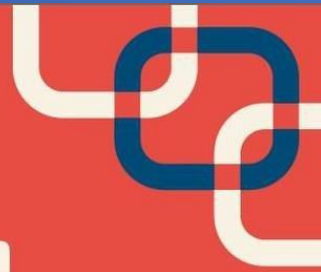

Grenze überschritten

Ruft Empörung hervor, ist nach den Urteilen mehrerer Amtsgerichte aber nicht strafbar: nachgebildeter Judenstern bei einer Demonstration in Frankfurt am Main. (Foto: Boris Roessler/dpa)

Erstmals geht die Justiz gegen jemanden vor, der die Corona-Politik mit den Verbrechen des Nationalsozialismus vergleicht. Er soll nun in Bayern wegen Volksverhetzung belangt werden.

Was tun, wenn Freunde oder Familie an Verschwörungsmmythen glauben?

- Sich selbst gut informieren
- Persönliches Gespräch suchen
- Sachlich, respektvoll und empathisch diskutieren
- Persönliche Motive des anderen erkennen

WICHTIG:

**Im Zweifel Hilfe bei Beratungsstellen
vor Ort holen, z. B. bei der SektenInfo
in Berlin oder NRW.**

DEUTSCHLAND MERKEL ZU CORONAVIRUS

„Im Moment ist nur Abstand Ausdruck von Fürsorge“

Veröffentlicht am 18.03.2020 |
Lesedauer: 3 Minuten

t.me/denkdeinding

PANORAMA MERKEL UND DREYER

Hand in Hand durch das Katastrophengebiet – Ein Foto bewegt

Montag, 19. Juli 2021

Mächtige Flut-Bilder

Merkel reicht Dreyer die Hand

Stand: 08:41 Uhr | Lesedauer: 2 Minuten

Berliner Polizei verbietet zwei „Querdenken“-Demos am Wochenende

Stand: 11:46 Uhr | Lesedauer: 4 Minuten

Von **Alexander Dinger**

Redakteur Investigation und Reportage

433

Corona-Protest im Regierungsviertel im November 2020

▲ Priklocatie Dordrecht. © Jeffrey Groeneweg/Qphoto

Weggoien is zonde, dus je kunt vanaf nu in de rij voor de restjes van vaccins: 'Kwartier voor sluitingstijd'

Wie al een afspraak heeft staan voor een eerste of tweede prik, óf dat nog niet eens, kan vanaf nu dagelijks een kwartier voor sluitingstijd van de vaccinatie-locaties in de regio Zuid-Holland Zuid terecht voor de 'restjes' vaccin die zijn overgebleven die dag. 'Weggoien is zonde!'

Amy van den Berg 28-07-21, 10:59

Laatste update: 28-07-21, 11:04

Giulia
69.95

Giulia Giulia 8 pumps rood

AANWEZIG

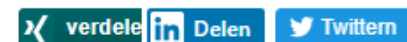
Justitie vernietigt de verplichting op de Canarische Eilanden om het certificaat van vaccinatie in de horeca te overleggen

- Het Hooggerechtshof vernietigt ook de sluiting in de vroege ochtend van eilandgebouwen op alarmniveaus drie en vier

De Kamer herinnert er verder aan dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens het belang van gezondheidsgegevens voor de privacy heeft "benadrukt", "waarbij wordt gewezen op het feit dat de eerbiediging van de vertrouwelijkheid van gezondheidsinformatie een essentieel beginsel is van het rechtsstelsel van alle staten die partij zijn bij het Verdrag".

Newsroom UKHD > Kinderen ontwikkelen langdurige immuniteit tegen COVID-19

Heidelberg 23. Juli 2021

KINDEREN ONTWIKKELEN LANGDURIGE IMMUNITEIT TEGEN COVID-19

Gezamenlijk persbericht van de universitaire ziekenhuizen in Freiburg, Heidelberg, Tübingen en Ulm.

Huidige resultaten van de COVID-19 familiestudie Baden-Württemberg gepubliceerd als een preprint /
Asymptomatische loop van infectie bij kinderen vijf keer vaker dan bij volwassenen / Immunrespons stabielere
dan bij volwassenen

**"HÄTTE ICH GEWUSST, DASS SICH DIE IDIOTEN
WEGEN EINER GRIPPE EINSPERREN LASSEN, DANN
HÄTTE ICH MIR DIE MAUER SPAREN KONNEN!"**

Maskenpflicht für Kühe

26.07.2021 · [Wissen vor acht - Zukunft](#) · Das Erste

Anja Reschke zeigt, wieso unser Fleischkonsum schädlich fürs Klima ist. Die Maskenpflicht für Kühe klingt verrückt, könnte aber tatsächlich dabei helfen, die Rinderzucht klimafreundlicher zu ...

Impf-Aktion

– ohne Termin –

Für ALLE Personen ab 12 Jahren

Sa. 31.07.
ab 13:00 Uhr

Testzelt Eingang
Große Straße

Ihr Präsent vom NürnBär:
**Gutscheine für
3 Attraktionen!**

(Wert ca. 10 – 15 Euro)

Die ersten 10 Impflinge
erhalten 50 Volksfesttaler dazu!

BioNTech oder Johnson & Johnson

Schäuble: Weniger Freiheiten für Ungeimpfte

29.07.2021 | 10:56 Uhr

Die sinkende Impfbereitschaft in Deutschland macht Wolfgang Schäuble "maßlos traurig". Für eine unterschiedliche Behandlung von Geimpften und Ungeimpften sieht er keine Probleme.

Bundestagspräsident Wolfgang Schäuble.

A healthcare worker wearing a surgical cap, goggles, a face mask, and blue gloves is shown. The worker is holding a syringe in their right hand and a small globe of the Earth in their left hand. The globe is positioned as if the worker is about to inject it. The background is a plain, light color. The text is overlaid on the image in a bold, white font.

**Zum ersten mal in der
Geschichte kann man eine
Krankheit, die man nicht hat,
an Menschen übertragen, die
dagegen geimpft sind!**

NEUE STUDIE AUS GROSSBRITANNIEN

Covid-Erkrankung kann sich massiv auf die Intelligenz auswirken

Katholisch
@Katholisch

Gottesdienst-Besuch nur noch für Geimpfte! Wer sich weigert, sich impfen zu lassen, kann nicht erwarten, dass die anderen Gläubigen darunter leiden. 94,3 Prozent der geimpften Katholiken unterstützten diese Forderung.

[#impfen](#) [#ImpfenSchuetzt](#)

Normalerweise werden Medikamente bei 50 ungeklärten Todesfällen vom Markt genommen.

Bei den COVID Spritzen, sind wir nun schon bei ca. 65.000 Toten, sowie 2,3 Millionen unerwünschten Nebenwirkungen. Dies sind nur die Zahlen für die USA und Europa.

Stand: 24.07.2021

Quellen: US - CDC, europ. Datenbank

RT DE

COVID-19

Leopoldina-Forscher: Geimpfte in Triage-Situation bevorzugen

DEMOKRATISCHER WIDERSTAND

Wochenzeitung DEMOKRATISCHER WIDERSTAND Nr. 54 ab Sonntag, 21. Juli 2021 herausgegeben von Anselm Lertz, Batscha N'Diaye und Hendrik Soderkamp mit Prof. Giorgio Agamben

Wir ist die vierte Gewalt, die freie Presse? Hier: Dies ist die 56. Ausgabe einer der aufregendsten Print-Wochenzeitungen in deutscher Sprache.

- Preis der Republik geht an Dorothea Schlegel, Seite 2
- Markus Fiedler: Menschliche Falsch-Pandemie, Seite 3
- Markus Heitz: Gerichte folgen Corona-Kritik, Seite 4
- Clark Kent: Helfende Hände im Fluggebiet, Seite 7
- Zitiert von: Mischel zum Kasernen, Seite 8
- Hermann Pöppel: Desaster für Corona-Bilanz, Seite 9
- Stars protestieren gegen Hygienekritik, Seite 14
- Zur Überschwemmung in Altwasser, Seiten 10 und 14
- Sport mit Barfield, Seite 15 • Grundgesetz, Seite 16

HIER IST BERLIN

Einmal Millionen
Am 1. Juli 2021
demonstrieren
die Menschen, die
Deutschland und
alle Zentren der
Welt in Frankfurt,
Berlin und Osnabrück
auf.

1. AUGUST 2021: DIE OPPOSITION LÄSST SICH NICHT VERBIETEN.

Am vergangenen Wochenende demonstrieren 180 Städte. Die Welt ist gegen das menschenfeindliche Corona-Regime aufgestanden.

LOUISE CREFFIELD, GRÜNDERIN DER ENGLISCHEN DEMOKRATIEBEWEGUNG, KOMMT MIT UNTERSTÜTZUNG.
© Überlick: Weltweite Demokratiebewegung, Seite 11

wieder Hunderttausende besorgte und kämpfende Bürger in ihrer Hauptstadt einfinden werden. Deren gemeinsames Ziel: das sofortige Ende des Corona-Terrors, die Wiedereinsetzung des Grundgesetzes und die Erneuerung unserer Demokratie. In Schweden, England und 33 US-Bundesstaaten ist das Maskenregime bereits zurückgeschlagen. Die Virus-Panikmache ist längst als Krieg gegen die Bevölkerung entlarvt.

Um Gesundheit, Umweltschutz oder sozialen Ausgleich ging es dem Regime kaum. Sein ausgemachtes Ziel ist die »Transformations« der Demokratie in eine Diktatur.

DAS ENDE DES NOTSTANDS

Doch die Demokratiebewegung lässt sich nicht durch Lügen irritieren, nicht einschüchtern, nicht wegleugnen und

auch nicht von verfassungsbrüchigen Versammlungsaufforderungen aufhalten. Das Grundgesetz ist im Wortlaut gültig. Wir kommen und wir bleiben alle.

SPEZIAL ZUR GROSSDEMO:

- Fortsetzung von Teil, Seite 4
- Stadtplatz Berlin zur Großdemo, Seite 5
- Michael Bohweg zum 1. August 2021, Seite 7
- Zur Verfassungskonvention, Seiten 12 und 13
- Programm: Straße des 17. Juni, Seite 15

NICHTOHNEUNS.DE